

Nagu eelseisvast tabelist näha, on pudretivabrik 1923. ja 1924. a. töötanud kahjuga. See kahju on seletatav sellega, et neil aastail on vabriku tee parandamine ja uue inventari (autode) muretsemine nõudnud suuri kulusid.

Põllusaaduste hinna languse tõttu ei suuda põllumehed pudretist enam endist hinda maksta, mispärast pudreti hinda kavatsetakse alandada 50% võrra. Sellega langevad ka pudretivabriku tulud ja pudretivabrik ei saa enam olla nii suureks tuluallikaks nagu seni.

Et aiandus- ja aidlinna-krundid kannatavad väetise puuduse all, on juba linnavalitsuse poolt otsustatud soovijaile mustust anda kruntide väetamiseks — tingimusega, et mustus immutataks turbaga enne tarvitamist.

LINNA METSAD.

Tartu linna päralt olev mets on kahes suuremas osas ligi 20—30 km teineteisest eemal. Suurem osa, Sootaga-Väänikvere metskond, asetseb Laeva vallas — Tartust 25—35 km kaugel; väiksem osa, Saduküla-Pikknurme metskond, on Puurmani ja osalt Härjanurme vallas — Tartust 50—65 km.

Kogu mets on 2835,67 ha suur — sellest on okaspuumetsa 466,17 ha ja lehtmetsa 2325,15 ha, kuna harvikuid ja paljandeid on 44,35 ha. Need metsad annetati Rootsi kuningas Gustav Adolphi poolt Tartu linnale — Sootaga-Väänikvere a. 1634 ja Pikknurme-Saduküla a. 1637.

Metsakorralduse kava, mille järgi eksploateeriti metsi kuni 1919. a., on koostatud metsaülema Lotz'i poolt 1880. a. Sellest metsakorralduse kavast kinni ei peetud ja metsaraiumine võttis laastamise ilme, nii et 1909. a. Vene „Metsakaitse komitee“ oli sunnitud ennast vahele segama.

1910. a. laskis linnavalitsus metsaülemal Kuersch'il linna metsi uuesti hinnata, milline hindamine aga kandis liiga pääliskaudset ilmet, ja Kuersch'i poolt võetud aastane raienorm oli kaugelt kõrgem, kui seda oleks lubanud metsade seisukord. Raiuti metsa mitte ainult suurte lankide viisi, vaid võeti ka valikraide teel kogu metsast parimad puud välja. Ka ei olnud midagi kavakindlat ette võetud raiestike metsastamiseks.

1919./20. a. võeti linnavalitsuse poolt revideerimisele metsakorralduse kava ühes raienormiga. 1929. a. töötati välja täiesti uus metsakorralduse kava ühes raienormiga. Selle metsakorralduse kava järgi on aastane raienorm 52,5 ha suur. Seejuures istutatakse ja külvatakse iga aasta vastavalt raiumisele noort metsa.

Linna metsade maapind on madal, niiske ja kohati soostunud, mis metsakasvule mõjub halvasti. 1919./20. a. otsustas linnavalitsus, et metsade soostumise vältimiseks ja tulunduse tõstmiseks tuleks viibimata asuda järjekindlale metsade kuivatamisele. Selleks valmistati vastavad kuivatamis-projektid, mille teostamisele asuti aastal 1921./22.